

Met behulp van deze handleiding, waarin ik een aantal handvatten aanreik, kan je zelf aan de slag om een mooi filmpje te maken. Let wel, het zijn handvatten; jij beslist wat wél en niet kan. Jij bent de regisseur!

Onderwerp

Natuurlijk begint het allemaal met een onderwerp.

Kies iets dat dicht bij jezelf staat, dat je raakt of fascineert. En waar je goed over kan vertellen zodat je de kijker helemaal kan meenemen in je verhaal. Laten we in deze handleiding voor het gemak het **Spanderswoud** als voorbeeld nemen.

Goed, we hebben een onderwerp. Maar wát wil je precies vertellen? Ga je vertellen over de geschiedenis? Bijvoorbeeld over de verandering van het gebruik; van productie bos naar natuurlijk bos? Of staan flora & fauna centraal in het filmpje? Of leg je meer de nadruk op jouw fascinatie voor de seizoenen?

Schrijf dus voor jezelf puntsgewijs op wat je graag zou willen filmen en waarom. Als je hier eenmaal uit bent moet je jezelf de vraag stellen: hoe ga ik dit vertellen?

Hiervoor maak je een script.

Script

Allereerst; de natuur is niet te regisseren!

Tóch is het erg handig een script(je) te hebben. Een script is namelijk de volledige (geschreven) uitwerking van een verhaal. Je schetst als het ware de shots.

Waardoor voor jou, de filmmaker, duidelijk wordt hoe het beeld eruit komt te zien; wat de personages (eik, eekhoorn, paddestoel, de boswachter of jijzelf) zeggen, en wat ze doen. Een boom en eekhoorn praten natuurlijk niet, maar denk bijvoorbeeld bij de eik aan ruisend blad. Hieronder volgt een voorbeeld van hoe het script voor een eerste scene eruit zou kunnen zien.

personage: eik in prachtige herfstkleuren, ruisend en ritselend in de wind af en toe een blad verliezend.

overdag: mooie zonnige herfstdag met wind (de blaadjes moeten ritselen én vallen).

actie: camera beweegt laag over het kleurige bladertapijt en komt omhoog bij de stam, dan uitzoomend op de hele boom.

locatie: driesprong ergens in het Spanderswoud.

geluid: eerst het geluid van blad, dan heel zacht 'L' *Autunno*' van Vivaldi

Zoals gezegd; dit is een voorbeeld, het kan natuurlijk zijn dat je in plaats van muziek, een voice-over (commentaarstem) gebruikt. Zo kan je bijvoorbeeld met een uitleg, tekst of gedicht beginnen.

Pas overigens wel op met het gebruik van muziek en teksten van anderen. Je mag bijvoorbeeld geen muziek van anderen onder je eigen gemaakte filmpje zetten, tenzij je daar expliciete toestemming voor hebt. Dit heeft te maken met auteursrechten, maar ik zal hier later op terugkomen.

Laten we het nu over het materiaal hebben. Want zonder camera heb je immers weinig aan een goed idee en een script.

Materiaal

Ik beperk me hier even tot de 3 belangrijkste materialen die je nodig hebt voor het schieten van een video:

- camera
- statief
- microfoon

Camera

Hoewel de techniek niet stil staat, maakt het natuurlijk wel een verschil of je met een mobiele telefoon, camcorder, compact camera of digitale spiegelreflexcamera (DSLR) filmt.

Allemaal hebben ze hun kwaliteiten, het ligt er maar net aan wat je wilt. En, belangrijker, wat je voor handen hebt. Ben je niet zo technisch, dan gebruik je een mobieltje (altijd horizontaal houden!). Ben je wat meer vertrouwd met een DSLR, dan gebruik je die.

Die keuze is dus geheel aan jou.

Statief

Misschien dat niet elke situatie zich ervoor leent, maar een goed statief is eigenlijk onmisbaar.

Want hoewel beeldstabilisatie bij moderne camera's érg goed werkt, biedt niets de stabiliteit van een statief.

Tip: heb je geen statief houd de camera dan dichtbij je lichaam met twee handen vast. Of kijk of er vlakke objecten in de buurt zijn, waar je de camera op neer kunt zetten.

Microfoon

Hoe krijg je goed geluid? De meeste camera's hebben een ingebouwde microfoon en zijn prima te gebruiken. Binnen welteverstaan.

Buiten echter wordt het een ander verhaal; vooral wind kan al snel een storende factor zijn.

Als we kijken naar onze openingsscene uit het voorbeeld hierboven is wind juist een bepalende factor; het zorgt voor het ritselen en dat die bladeren zo mooi vallen.

Best lastig dus!

Je kan nu 2 dingen doen:

- op een windstille dag filmen (géén ruisend blad!), of
- kiezen voor muziek of geluidseffecten

Als je voor de laatste optie kiest zijn er verschillende websites waar je (vaak) gratis muziek en geluiden rechtenvrij kan downloaden.

Maar eigenlijk is de mooiste oplossing een externe microfoon of audiorecorder (met zo nodig een windkapje). Let er wel op dat je camera daar een aansluiting voor heeft.

Je ziet, er komt best nog wat kijken voordat je werkelijk aan de slag kan gaan, het veld in.

Opname

Maar dan, na dagenlang materiaal geschoten te hebben in het Spanderswoud, heb je álles wat je op film wilde hebben: die prachtige herfstkleuren, een specht, en een mooi lang 'shot' van een eekhoorn. Het staat er allemaal op. Dankzij het script, én wat geluk.

Het is overigens prettig om iemand in de buurt te hebben die je kan helpen tijdens de opnames. Misschien als camera- of geluidsman, of als 'spotter'; twee zien immers meer dan één.

Hierbij een aantal *tips & tricks* voor een mooier resultaat:

- Ga bewust met je camerastandpunten om. Film uit de hoogte of de laagte, zet je camera op de grond of hang hem in een boom. Een hoog standpunt levert een ander soort vertelling op dan een standpunt tussen planten of dieren in.
- Probeer dezelfde situatie in verschillende kaders te filmen, zoals een totaaloverzicht van de situatie (een stel bomen) of een close-up (een blad). Deze beelden kun je in de montage gebruiken en maken je video dynamischer.
- Zoom zo weinig mogelijk. Maar als je toch wilt in- of uitzoomen, doe dit dan heel langzaam en beheerst.
- Film voor het mooiste beeld altijd met het licht mee, niet er tegen in.
- Film niet te veel, maar zeker ook niet te weinig. Algemeen geldt de factor tien: voor 2 minuten film heb je ongeveer 20 minuten opnames nodig.
- Zorg dat je batterij is opgeladen, en een 2e is natuurlijk altijd handig.
- Houd het KISS principe in je achterhoofd: Keep It Simple Stupid...

En misschien wel de belangrijkste tip:

- Maak plezier en verwonder je!

Editen

Nu is het zaak om van al die losse fragmenten een mooi geheel te maken, met als resultaat een prachtige natuurvideo.

Je gaat editen, monteren in goed Nederlands. Je gaat al je fragmenten aan elkaar plakken en waar nodig bewerken. Hier heb je verschillende soorten software voor.

Windows gebruikers zullen er vast al eens van gehoord hebben: **Movie Maker**.

Dit programma zit standaard op elke pc dat Windows als besturingssysteem heeft. Met dit programma kan je fragmenten bijsnijden, opsplitsen, versnellen, vertragen, muziek toevoegen en je video van een thema voorzien. En het werkt erg prettig, logisch en duidelijk.

De Mac gebruikers onder ons kunnen gebruik maken van **iMovie**, ook deze software zit standaard op elk apparaat dat op iOS draait (en is zelfs te downloaden voor de iPhone). En ook dit programma is erg intuïtief.

Maar buiten deze belangrijkste 2 programma's is het internet bezaaid met gratis editing software. Google, en jij zult vinden.

Dit geldt ook voor 'tutorials' (letterlijk; leerprogramma's), dit zijn filmpjes waarmee je aan de hand van voorbeelden de belangrijkste onderdelen van een bepaalde software leert kennen. Op websites als *Vimeo* en *Youtube* zal je er honderden vinden.

Publiceren

Het filmpje is klaar! Nu kan de video gepubliceerd worden op Youtube of Vimeo. Dit wordt ook wel 'uploaden' genoemd. Op beide websites is een kanaal aangemaakt waarop Gooische IVN leden hun zelfgemaakte filmpjes kunnen plaatsen. Let op, hier heb je wel een account voor nodig!

Als je jouw filmpje wilt uploaden, dan is de werkwijze als volgt:

- zorg voor de juiste 'tags' of labels (zo kan je video beter gevonden worden). Gebruik in ieder geval **IVN**, **Gooi**, **natuur** en **educatie**.
- stuur een mail, met link naar de geuploade video, naar ivn.gooi.vids@gmail.com. De webmaster kan op deze manier het filmpje toevoegen aan het IVN videokanaal op Vimeo of Youtube.

Als je er niet direct uitkomt kan je op één van de onderstaande links klikken; hier wordt het publiceren duidelijk uitgelegd:

<https://support.google.com/youtube/answer/57407?hl=nl>

<https://vimeo.com/help/faq/uploading-to-vimeo>

En hier vind je de IVN Gooi e.o. kanalen zelf:

<https://vimeo.com/channels/920428>

https://www.youtube.com/channel/UC8K-8r2fTJL6sYO9F_plFcA/featured

Nuttige links

auteursrecht, wat mag en wat mag niet:

<http://www.youtube.com/yt/copyright/nl/>

(natuur)geluiden, rechtenvrije muziek en geluiden:

<https://www.youtube.com/audiolibrary/music>

<http://www.geolution.nl/dieren/dierengeluiden-download.htm>

<http://www.geluidvannederland.nl>

<http://www.vogelgeluid.nl>

<https://vimeo.com/blog/post/recording-great-natural-sounds-in-camera>

Heb je nog vragen? Stuur een mail naar ivn.gooi.vids@gmail.com